

**RECOMANDĂRILE**  
**Institutului Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie**  
**și Medicină Veterinară**  
**PENTRU CRESCĂTORII DE ANIMALE DIN TARĂ**  
**în legătură cu temperaturile caniculare din vara anului 2024**

**Acțiuni recomandate pentru moment**

- ❖ **Asigurarea condițiilor adecvate pentru bunăstarea animalelor:** să tindem spre menținerea confortului termic al animalelor prin ventilarea suficientă a grajdurilor, asigurarea accesului liber la apă potabilă, hrănirea și pășunarea animalelor în perioada de noapte - dimineața, distribuirea rației zilnice în mai multe tainuri (reprize), evacuarea la timp a dejectiilor, folosirea spreziurilor cu apă rece, excluderea expunerii animalelor la razele solare directe.
  - ❖ **Completarea bazei furajere** suficiente pentru perioada de iernare inclusiv prin acumularea și utilizarea tuturor reziduurilor din agricultură (paie, coceni etc.) și ale industriei de prelucrare (tescovina de struguri, tescovina de mere, tăieței de sfeclă, melasa, macuhurile de floarea –soarelui, rapiță, din miez de nuci, din semințe de poamă, din semințe de bostani; borhoturilor de alcool și bere etc.)
  - ❖ **Recoltele slabe a culturilor leguminoase** (lucerna, soia, mazărea etc.), în perioada imediat următoare vor acutiza problema ce ține de deficit major a proteinelor în rațiile animalelor agricole, inclusiv a rumegătoarelor. Pentru apłamarea situației, ar fi binevenit să utilizăm mai pe larg pentru taurine, ovine și caprine surse de **azot neproteic** ce dă posibilitatea de a acoperi până la 25% din cerințele de proteină a acestor animale. Tehnologii, în acest sens, sunt mai multe. Una din cele mai eficiente, la moment, este utilizarea preparatului „Maxammon” la prelucrarea boabelor culturilor graminee, care asigură sporirea nivelului de proteină în aceste boabe de porumb cu 3-4% (de la 7-9 la 10-13%), permite păstrarea îndelungată a acestor boabe fără a fi afectate de rozătoare și insecte dăunătoare, reduce nivelul de aciditate în boabe, pH-ul fiind de peste 8. Aceasta dă posibilitate de a mări nivelul de concentrate în rațiile animalelor cu producție mare fără a afecta procesele de digestie din rumen (**excluderea riscului acidozei rumenale**).
  - ❖ **Calcularea rațiilor zilnice pentru animale** pe baza **compoziției chimice** de facto a nutrețurilor utilizate, ce se poate obține doar în urma analizelor efectuate în laboratoarele specializate.
  - ❖ **Utilizarea diversilor aditivi furajeri** care diminuează efectele negative ale stresului termic – **probiotice și al.**
- **Folosiți bicarbonatul de sodiu** (sodă de mâncat) sau alte produse tampon pentru vacile de lapte: bicarbonatul de sodiu 150 - 300 g/cap/zi.  
! Utilizarea altor produse, se efectuează conform instrucțiunilor producătorului.
- **Reduceți nivelul de celuloză brută din rație**, dar fără a perturba raportul necesar de fibre : concentrate (proporția de furaje voluminoase > 50% din substanțele uscate ale rației).
- **Majorați valoarea energetică a rației** pentru vaci de lapte: grăsimi stabile pentru rumen, purtători de energie glucoplastică, cum ar fi **propilen glicolul** și **glicerină**, utilizare în funcție de produs și instrucțiunile producătorului de la 150 la 500 g/cap/zi.



### **Acțiuni recomandate pe termeni medii și de lungă durată**

- ❖ Creșterea și selecția unor rase și hibrizi de animale și păsări agricole mai bine adaptate condițiilor locale pedoclimatice și nutritive.
- ❖ Cultivarea mai pe larg a unor plante furajere rezistente la secetă: diverse varietăți de sorg, hibrizi sorg+iarba de Sudan, meiul african, sparceta de nisip etc.
- ❖ Utilizarea borceagurilor (amestecuri de plante) graminee + leguminoase sau a secarei, triticale semănate de cu toamnă și recoltate primăvara devreme.
- ❖ Folosirea hibrizilor de porumb cu un FAO mai mic (370-380) pentru a utiliza mai pe deplin rezervele de umiditate din sol acumulate iarna și primăvara și pentru ca plantele să dovedească să formeze boabe până la perioada de caniculă (sfârșitul lunii iulie-începutul lunii august).
- ❖ Folosirea mai deplină a tuturor reziduurilor din agricultură și industria de prelucrare (tescovina de struguri, de mere, borhotul de alcool și bere, macuhuri de miez de nuci, bostani, tăiței de sfeclă, melasa etc.).
- ❖ Perfecționarea și adaptarea la cerințele impuse a sistemelor de creștere și întreținere a animalelor și păsărilor.
- ❖ Optimizarea sistemelor de alimentație a animalelor și păsărilor agricole pentru realizarea potențialului lor productiv și adaptiv, inclusiv utilizarea rațională a pășunilor.
- ❖ Asigurarea condițiilor adecvate pentru bunăstarea animalelor și obținerea producției de calitate prin optimizarea parametrilor privind cerințele de construcție, compartimentare a încăperilor de întreținere și exploatare a animalelor cu respectarea suprafețelor de plasare și a condițiilor zooigienice de microclimă.
- ❖ Managementul eficient al dejecțiilor provenite din fermele zootehnice în scopul sporirii fertilității solului și reducerii emisiilor gazelor cu efect de seră (  $\text{CO}_2$ ,  $\text{CH}_4$ ,  $\text{N}_2\text{O}$  ), ce prevede evacuarea, stocarea și utilizarea corectă a dijecțiilor și gunoiului de grajd prin folosirea sistemelor mecanice și automatizate de evacuare, folosirea platformelor specializate pentru stocarea și fermentarea dijecțiilor; aplicarea calculată (normată) a îngrășământului organic în funcție de sezon, cultură, pante și starea terenului și al..

### **!!! Creșterea nivelului de cunoștințe a fermierilor prin consultanță și perfecționare continuă**